

**NACIONALNI AKCIJSKI PLAN
ZA PROVEDBU REZOLUCIJE VIJEĆA SIGURNOSTI UN-a 1325 (2000) O ŽENAMA, MIRU I
SIGURNOSTI I SRODNIH REZOLUCIJA
(za razdoblje 2011. do 2014.)**

UVOD

Temeljne informacije

(I) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda je 31. listopada 2000. jednoglasno usvojilo **rezoluciju 1325 (2000) - žene, mir i sigurnost** (dalje u tekstu: rezolucija VS 1325) kojom ono po prvi puta prepoznaje nerazmjerni i jedinstveni utjecaj oružanog sukoba na žene. U svojoj srži, rezolucija VS 1325 afirmira pristup ljudskoj sigurnosti, ukazujući na nedovoljno cijenjen doprinos žena u sprječavanju i rješavanju oružanog sukoba te u izgradnji i očuvanju mira kao i na nužnost jednakog i punog sudjelovanja žena u ulozi zastupnica mira i sigurnosti. Time je ukazano na postojeći raskorak između stvarnog položaja i moguće uloge žena u domeni mira i sigurnosti, dok je daljnje pogoršanje stanja potaknulo donošenje drugih srodnih rezolucija na ovom području: **rezoluciju VS 1820 (2008) o uklanjanju spolno utemeljenog nasilja u oružanim sukobima, rezoluciju VS 1888 (2009) o borbi protiv seksualnog nasilja nad ženama i djecom u oružanim sukobima i rezoluciju VS 1889 (2009) o ulozi žena i njihovim potrebama u izgradnji mira nakon oružanih sukoba.**

Rezolucija VS 1325 poziva države članice UN-a na poduzimanje mjera na svim razinama – od sudjelovanja žena u donošenju odluka i mirovnim procesima, preko sveobuhvatne zaštite žena do provedbe obrazovanja o rodnoj ravnopravnosti u izgradnji i očuvanju mira. Rezolucija je pridonijela afirmaciji cjelokupne domene - žene, mira i sigurnosti u rad Vijeća sigurnosti kao i zaštiti ljudskih prava žena u cjelini. Rezolucija traži jačanje nacionalnih mjera i ispunjavanje uvjeta za rodnu ravnopravnost i provedbu rodne politike u cilju očuvanja mira u svijetu.

(II) Sljedeći sadržaj rezolucije VS 1325 te njoj srodnih rezolucija kao i indikatore usvojene na sjednici Vijeća sigurnosti u listopadu 2010., Nacionalni akcijski plan za provedbu rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija (dalje u tekstu: NAP) obuhvaća i razrađuje sljedeća ključna područja u domeni žene, mir i sigurnost:

- prevenciju
- participaciju
- zaštitu i post-konfliktni oporavak.

Također je kao poseban cilj uključena razrada provedbe i praćenja rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija.

(III) Osnovni cilj NAP-a je podrška i praćenje provedbe rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija, koje će se promicati na svim razinama – na lokalnoj razini, kroz ublažavanje posljedica konflikata i kriza i jačanje rodne osviještenosti lokalnog stanovništva, na nacionalnoj razini kao dio Vladinih programa i na međunarodnoj razini kroz aktivno sudjelovanje RH u aktivnostima međunarodnih organizacija koje se bave područjima u dosegu predmetnih rezolucija.

(IV) U kontekstu mjera za podršku i praćenje implementacije rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija, Hrvatska će:

- poticati razmjenu iskustava na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini o provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija;
- surađivati s udrugama civilnog društva na provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija;
- provoditi zajedničke aktivnosti svih uključenih aktera za promicanje mjera iz NAP-a, uključivši održavanje javnih tribina; kampanja, okruglih stolova i drugih oblika izvješćivanja javnosti;
- izraditi sustav izvješćivanja o provedbi NAP-a;
- poticati opći interes javnosti za provedbu rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija.

Pozadina rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

(I) Sudbina žena u zonama sukoba u svijetu i postkonfliktnoj tranziciji tradicionalno se zanemaruje - žene i djevojčice bivaju mnogostruko pogođene u oružanim sukobima, pa su i česte žrtve nasilja pripadnika vojske i/ili dobrovoljnih oružanih snaga. S druge strane, sve dosadašnje inicijative na globalnoj razini poduzete u cilju adresiranja stvarnih potreba žena tijekom oružanih sukoba, oporavka i izgradnje mira kao i za uključivanja žena u prateće procese na ovim područjima - pokazale su se nedovoljno učinkovitim. Aktualna situacija ukazuje na činjenicu, da su žene nedovoljno uključene u aktivnosti za sprječavanje oružanih sukoba kao i u izgradnju mira, a posebice u odnosu na specifične kapacitete kojima one raspolažu.

Primarnim ciljevima rezolucije VS 1325, iščitavaju se: zaštita prava žena za vrijeme oružanih sukoba, procesuiranje zločina utemeljenih na spolu, uvođenje načela ravnopravnosti spolova u mirovne operacije i sudjelovanje žena u svim procesima izgradnje mira. Dodatno, Rezolucija VS 1325 u svojim okvirima istovremeno ukazuje i na aspekt potreba koje su ženama i djevojčicama imanentne po spolu, a o čemu se posebice treba voditi računa pri njejoj implementaciji.

Karakter rezolucije VS 1325 predstavlja značajan doprinos borbi protiv izmijenjene prirode rata i sve veće izloženosti civila, posebice žena i djece ratnim stradanjima. Žene i djevojčice uvučene su u oružane sukobe, a njihovo zlostavljanje i silovanje postaje oružjem rata za kojim se često poseže. Ovakav zaključak potvrđen je više puta u praksi kroz donošenje odluka u regionalnim organizacijama, uključujući EU, NATO i OECS, koje se odnose na implementaciju ove i njoj srodnih rezolucija.

(II) Baveći se portfeljem koji uključuje specifičnu dimenziju – žene, mir i sigurnosti, Vijeće sigurnosti je u svom djelovanju postupno ugrađivalo i dopunjavalo zaštitu žena i njihovih prava u sukobima temeljem razradbi pojedinačnih aspekata. Slijedom navedenog, nastavno na polazišnu rezoluciju VS 1325, donesene su i ostale rezolucije, kao slijedi:

- **Rezolucija VS 1820 (2008)** o uklanjanju spolno utemeljenog nasilja u oružanim sukobima jasno prepoznaje spolno nasilje kao taktiku rata i prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti. Rezolucijom se osuđuje korištenje silovanja i drugih oblika spolnog nasilja, te se pozivaju države na procesuiranje odgovornih za spolno nasilje i osiguravanje zakonom predviđene zaštite za žrtve takvog nasilja. Rezolucija mijenja zakonodavno i političko okruženje u pristupu spolnom nasilju u oružanom sukobu određujući da je takvo nasilje taktika rata za čije suzbijanje se zahtjeva plansko vojno i policijsko djelovanje.

- **Rezolucija VS 1888 (2009)** o borbi protiv seksualnog nasilja nad ženama i djecom u oružanim sukobima pruža alate za jaču provedbu rezolucije VS 1820 te je korak naprijed u globalnim naporima suzbijanja nasilja nad ženama i djecom u područjima sukoba. Rezolucijom je upućen poziv glavnom tajniku UN-a na imenovanje posebnog predstavnika/ce za seksualno nasilje u sukobu, a od država članica UN-a zatražena je prilagodba zakona i sudske prakse u cilju kaznenog gonjenja počinitelja seksualnog nasilja u ratu.

- **Rezolucija VS 1889 (2009)** o ulozi žena i njihovim potrebama u izgradnji mira nakon oružanih sukoba prepoznaje nizak udio žena u procesima izgradnje mira kao i financiranje žena u postkonfliktnom razdoblju. Traži veći broj imenovanja žena unutar mehanizama UN-a i razvoj globalnih indikatora koji bi pratili implementaciju rezolucije VS 1325¹.

(III) Na sastanku Vijeća sigurnosti u listopadu 2010. obilježena je desetogodišnjica rezolucije VS 1325 te je usvojen poseban set indikatora na 4 ključna područja rezolucije - prevencija, participacija, zaštita i oporavak s ciljem unaprjeđenja njene provedbe u praksi, posebice glede jačanja položaja žena tijekom oružanih sukoba i vođenja pregovora kao i snaženja koncepta ravnopravnosti spolova te zadovoljavanja specifičnih potreba žena u skladu s rodnom perspektivom.

(IV) Također, u krilu UN-a je 2010. stvoreno novo tijelo za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, naziva UN Žene (UN Women) sa zadaćom promicanja ženskog vodstva uključujući i domenu - žene, mir i sigurnost. Ono podržava koherentnost i koordinaciju u sustavu UN-a pri stvaranju sigurnog okruženja za žene tijekom i poslije oružanih sukoba kao i za sudjelovanje žena u prevenciji sukoba i izgradnji mira, uzimajući u obzir žensku perspektivu i specifične potrebe žena. Republika Hrvatska podržala je njegovo osnivanje.

Djelovanje Republike Hrvatske

(I) Republika Hrvatska, kao zemlja koja slijedom pretrpljene agresije i činjenice Domovinskog rata posjeduje značajno iskustvo na ovom području, i u razdoblju mira aktivno doprinosi ostvarivanju ciljeva rezolucije VS 1325 i njoj srodnih rezolucija - ispunjavajući preuzete obveze te predstavljajući stajališta i napredak pri njihovom provođenju na relevantnim međunarodnim forumima. Također, aktivnosti koje se poduzimaju slijede već prihvaćenu orijentaciju u zaštiti i snaženju uloge žena, a koju Hrvatska baštini kao država stranka UN Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW).

U okviru doprinosa međunarodnom miru i sigurnosti Hrvatska sve više sudjeluje u mirovnim operacijama², pri čemu se drži da je uloga žena u očuvanju mira posebna i jedinstvena. Nadalje, hrvatska se politika u znatnoj mjeri usmjerava prema zapošljavanju žena u mirovnim operacijama, kako pripadnica hrvatskih oružanih snaga tako i pripadnica policije. Njihova prisutnost snaži aspekt ženske perspektive te predstavlja dodanu vrijednost inicijativama, a specifičnost se u navedenom pristupu posebice odražava kroz aktivno pružanje podrške civilnom društvu te primarnu usmjerenost na probleme obiteljskog nasilja i maloljetničkog kriminala kao problema koji u konfliktnim i postkonfliktnim situacijama imaju posebnu težinu.

---

¹ Napomena: indikatori su u međuvremenu usvojeni – vidi pod (III).

² Naziv proističe iz „Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu“

(II) Prostor implementaciji rezolucije VS 1325 u Hrvatskoj otvorila je Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.-2010 koja je sadržavala konkretne mjere za njenu primjenu, a koje su se odnosile na uključivanje rodne perspektive u sigurnosnu politiku kao i na participaciju stručnjakinja za pitanja roda u političke aktivnosti pri izgradnji mira, regionalnoj suradnji i sigurnosti. Nadalje, predviđene su i mjere za uključivanje rodne perspektive u obuke za pripadnike/ce sigurnosnih službi koji sudjeluju u provedbi politika sigurnosti.

(III) U cilju jačanja dosadašnjih aktivnosti i sukladno preporukama UN-a, Hrvatska je u kolovozu 2010. donijela Odluku o osnivanju Radne skupine za izradu prijedloga Nacionalnog akcijskog plana (NAP) provedbe rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN) 1325 (2000) o položaju žena, miru i sigurnosti te njoj srodnih rezolucija 1820 (2008) o uklanjanju spolno utemeljenih nasilja u oružanim sukobima, 1888 (2009) o borbi protiv seksualnog nasilja nad ženama i djecom u oružanim sukobima i 1889 (2009) o ulozi žena i njihovim potrebama u izgradnji mira nakon oružanih sukoba, a kojom koordinira Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

(IV) U proteklom razdoblju, Hrvatska je ojačala institucionalne mehanizme i zakonski okvir rodne ravnopravnosti u cilju sprečavanja diskriminacije na osnovi spola. Zakon o ravnopravnosti spolova (iz 2008.) usklađen je s međunarodnim standardima na području ravnopravnosti spolova i jednakih mogućnosti kao i s pravnom stečevinom Europske unije. Osnovni strateški dokument - Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova donosi se kontinuirano s ciljem uklanjanja diskriminacije žena kao i uspostavljanja stvarne ravnopravnosti spolova.

(V) Prema podacima iz prosinca 2010., u Ministarstvu obrane (MO) i Oružanim snagama Republike Hrvatske (OS RH) je 15,9% žena od ukupnog broja zaposlenih. Uočava se trend daljnjeg porasta, a što je posljedica i sve većeg interesa žena za vojnu službu. U OS RH je 12,6%, a u upravnom dijelu MO čak 51,8% žena od ukupnog broja zaposlenih. Na voditeljskim i zapovjednim dužnostima žene su zastupljene sa 7,6%, a među višim časnicima žena je 12,3%.

U okviru priprema i osposobljavanja pripadnika/ca OS RH za sudjelovanje u mirovnim operacijama, od 2005. se uvode posebni UN programi obuke koji uz pitanja roda, uključuju i teme, kao što su: spolno zlostavljanje i iskorištavanje, ljudska prava i zaštita prava djeteta, a čiji su temelji u provedbi rezolucije VS 1325 i njoj srodnih rezolucija. Edukacija obuhvaća UN tečajeve za vojne promatrače (UNMOC) i tečajeve o civilno vojnim odnosima (CIMIC), te obuke obučavatelja, tečajeve za časnike kao i logističke i preduputne obuke, a uključuje i obuku o kulturnoj različitosti kako bi se adresirao specifični položaj žena u područjima na koje se upućuju sudionici/ce mirovnih operacija. U okviru suradnje NATO i UN-a navedene teme su sastavni dio edukacija za sudionike/ce koji se upućuju u NATO misije ili stožere.

Hrvatska bilježi brojna iskustava i pozitivne primjere o sudjelovanjima pripadnica OS RH u operacijama održavanja mira, a s obzirom na to da su hrvatske žene aktivno i dragovoljno angažirane u operacijama UN i NATO snaga. Pripadnice OS RH u međunarodnim aktivnostima rade kao vojne promatračice, stožerne časnice raznih specijalnosti u zapovjedništvima i zapovjednice te obavljaju vojnopolicijske, medicinske i druge vojno-specijalističke poslove. Primjerice, više od 9% hrvatskih žena sudjelovalo je u misiji ISAF u Afganistanu, što je iznad NATO prosjeka te zadovoljavajuće u odnosu na zastupljenost žena iz ostalih zemalja članica NATO i EU.

Također, hrvatska vanjska i sigurnosna politika je u visokoj mjeri usklađena sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom Europske unije. Republika Hrvatska aktivno doprinosi međunarodnim naporima u očuvanju mira kroz sudjelovanje žena u mirovnim misijama EU: kao što

su EUPOL - Policijska misija Europske unije u Afganistanu, te EULEX - misija vladavine prava na Kosovu, a koje na terenu pomažu lokalnim vlastima u izgradnji sustava vladavine prava.

(VI) Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) vodi evidenciju o zastupljenosti žena, uz napomenu da MUP-a nije utvrdio kvote za prijem žena. U MUP-u je 13,5% policijskih službenica u odnosu na ukupan broj zaposlenih službenika. Na rukovodećim mjestima strateške razine (načelnice policijskih uprava, ravnateljice uprava i načelnice sektora u sjedištu MUP-a) u omjeru od 12,5% su žene; na srednje-koordinacijskoj razini (načelnice odjela) u omjeru 10,5%; na operativnoj razini (voditeljice odsjeka do šefica smjene) u omjeru 13,85%. Hrvatska se uključila u rad Mreže žena policijskih službenica jugoistočne Europe.

(VII) U Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija koje vodi evidenciju po položajima prema spolu, vidljivo je da je u 2010. u odnosu na 2008. za 3% porastao broj žena na srednje rukovodećim položajima (načelnice Odjela /Službe, odnosno voditeljice). Trend rasta uočen je i na položajima imenovanja za mjesto veleposlanice te je u 2010. u odnosu na 2008. povećan za 2%.

(VIII) Prema Jedinostvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ukupno je sudjelovalo 23.081 žena, od kojih 1.103 ima status hrvatskog ratnog vojnog invalida, a 127 žena sa statusom hrvatskog branitelja je stradalo. Također, Hrvatska skrbi o 5.334 supruge smrtno stradalih hrvatskih branitelja³.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provodi dva vladina programa značajna za otklanjanje i ublažavanje traumatizacije:

- Nacionalnim programom psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata (2005.) na lokalnoj, odnosno županijskoj razini utemeljeni su centri za psihosocijalnu pomoć kao okosnica sustava psihosocijalne skrbi u domeni „nepatoloških“ potreba (pravna, socijalna, psihološka pomoć, informiranje, školovanje, zapošljavanje), a u svrhu psihosocijalne integracije korisnika. Djeluju i četiri regionalna centra za psihotraumu koja se primarno bave terapijskim djelovanjem na psihopatološke posljedice rata, ratne psihotraume i popratne fenomene, te Centar za krizna stanja koji pruža pomoć osobama u akutnoj psihičkoj krizi.

Centri za psihosocijalnu pomoć imali su ukupno: 59.358 (2008.), 59.794 (2009.) i 57.304 (2010.) intervencija, kojima je obuhvaćen i značajniji broj žena, kako slijedi: za supruge smrtno stradalih branitelja 1.227 (2008.), 1.209 (2009.), 1.168 (2010.) intervencija; za supruge razvojačenih hrvatskih branitelja 2.787 (2008.), 2.662 (2009.), 2.724 (2010.) intervencija; za supruge hrvatskih ranih vojnih invalida 1.934 (2008.), 1.940 (2009.), 2.303 (2010.) intervencija.

- Program za poboljšanje kvalitete življenja u obiteljima smrtno stradalih hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida i hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a (od 2008. do 2011.) predviđa sistematske preglede za četiri ciljne skupine: supruge i djecu smrtno stradalih hrvatskih branitelja, supruge najtežih Hrvatskih vojnih invalida supruge branitelja oboljelih od PTSP-a. Do kraja 2010. pregledima je pristupilo 6.222 osobe, od čega 5.623 (90,37%) žena. U znanstveno-istraživačkom dijelu Programa cilj je istražiti najčešća oboljenja, psihičko i ukupno zdravstveno stanje osoba koje su tijekom Domovinskog rata i nakon njega bile izložene traumatskim stresnim iskustvima, kako bi se potaknula briga o zdravlju i omogućilo provođenje preventivnih programa.

---

³ Podaci iz siječnja 2011.

Zbog velikog broja osoba izloženim izravnom ratnom stresu te još većeg broja sekundarno traumatiziranih osoba, među kojima je značajan broj žena (majki, supruga i djece), postoji potreba za organiziranom emocionalnom podrškom, socijalnom, psihološkom i zdravstvenom pomoći ratom traumatiziranim osobama i poduzimanje mjera u cilju ublažavanja i otklanjanja traumatizacije.

(IX) Donošenje NAP-a za implementaciju rezolucije VS 1325 pridonijet će provođenju konkretnih zadaća na konzistentniji i koordiniraniji način, uz postavljanje mjerljivih primjerenih indikatora. Zadaća NAP-a je povećati interes za položaj žena i njihovu participaciju u temama vezanim za mir i sigurnost. NAP ujedno predstavlja i vodič Vlade RH u provedbi grupe rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda pod zajedničkim nazivom žene, mir i sigurnost koji priznaju i prepoznaju vrijednost iskustva žena i djevojčica u sukobima i post-konfliktnim situacijama.

(X) NAP obuhvaća četverogodišnje razdoblje od 2011. do 2014., nakon čega će sukladno postignutim dosezima biti revidiran. Za provedbu mjera u okviru zadanih ciljeva određeni su konkretni nositelji. Također, postavljeni su i rokovi za izvršavanje mjera. Slijedom karaktera NAP-a koji ima za cilj promicati učinkovitu implementaciju rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija kao stvarnih društvenih vrijednosti i promicati položaj žena i zaštite njihovih prava u predmetnoj domeni, ocijenjeno je da je većina mjera trajnog karaktera te da će se njihova provedba protezati na njegovo cjelokupno četverogodišnje važenje. Slijedom navedenog, većina rokova je tako i postavljena. U slučaju kada je pojedine mjere moguće provesti i u kraćem vremenu, rokovi su vremenski specificirani. Također sastavi dio NAP-a je i njemu priložena tablica s indikatorima.

U kontekstu poštivanja odredbi Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN, broj: 140/2009), MVPEI je nacrt Nacionalnog akcijskog plana postavilo na svoje javne stranice te uputilo poziv za očitovanje na njegov tekst.

(XI) Također, sukladno sadržaju određenih mjera iste su prikladne za provedbu u suradnji s organizacijama civilnog društva kao i vjerskim zajednicama koje se bave pružanjem humanitarne pomoći, a na čije iniciranje se posebice potiču nadležna tijela. S obzirom na to, da u tijelima državne uprave djeluju koordinatori/ce za ravnopravnost spolova pozivaju se nositelji mjera da sukladno svojim procjenama pri donošenju i provedbi NAP-a iste konzultiraju.

Radna skupina u sadašnjem sastavu, uz moguće buduće promjene istog, sustavno će pratiti realizaciju mjera NAP-a, pripremati godišnja izvješća s procjenom učinjenog te o navedenom izvještavati Povjerenstvo za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

CILJEVI I MJERE

1. PREVENCIJA

CILJ 1: Snaženje rodne perspektive kroz dokumente i kroz sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere:

1. preispitati postojeće dokumente koji se odnose na primjenu rodne perspektive u skladu provedbom rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija;
  - Nositelji: MORH, MUP, MVPEI
  - Rok: posljednji kvartal 2012.
2. integrirati rodnu perspektivu u međunarodne aktivnosti u kojima će sudjelovati Republika Hrvatska i izvješćivati o istima prema kriterijima rodne statistike;
  - Nositelji: MORH, MUP i MVPEI
  - Rok: trajno

CILJ 2: Integriranje rodne perspektive u programe edukacije u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere:

1. poticati sudjelovanje žena u svim oblicima izobrazbe vezane za provedbu rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija;
  - Nositelji: MORH, MUP
  - Rok: trajno
2. provoditi kroz preduputne obuke, u suradnji s organizacijama civilnog društva, edukaciju o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama, na teme: žene u ratnim i poratnim situacijama, nasilje nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena;
  - Nositelji: MORH, MUP
  - Rok: trajno
3. provoditi kroz preduputne obuke, u suradnji s organizacijama civilnog društva, edukaciju o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama na području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, koja obuhvaća: rodno utemeljeno nasilje, seksualno nasilje, trgovanje ljudima;
  - Nositelji: MORH, MUP, Ured za ljudska prava VRH
  - Rok: trajno

4. provoditi edukacije o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama u okviru Diplomatske akademije MVPEI i u okviru priprema za odlazak na mandat u diplomatsko - konzularnu mrežu Republike Hrvatske;
  - Nositelji: MVPEI
  - Rok: trajno
5. provoditi edukaciju pravosudnih dužnosnika/ca u svrhu podizanja svijesti o ženama - žrtvama oružanih sukoba, te o važnosti implementacije rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija u rad pravosudnih tijela;
  - Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, Pravosudna akademija
  - Rok: trajno
6. provoditi edukaciju stručnog osoblja u zdravstvenim ustanovama o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama;
  - Nositelj: MZSS;
  - Rok: trajno
7. nastaviti s obukom glede podizanja svijesti voditelja/ica međunarodnih mirovnih operacija o potrebi zaštite sigurnosti žena i djevojaka, te djece kao i njihovih ljudskih prava;
  - Nositelji: MORH, MUP
  - Rok: trajno
8. uvoditi edukaciju o elementima rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija unutar kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u školama;
  - Nositelj: MZOS
  - Rok: trajno

2. PARTICIPACIJA

CILJ 1: Uvođenje rodne ravnoteže u aktivnosti sigurnosnog sustava

Mjere:

1. povećavati broj žena na višim i čelnim položajima unutar sigurnosnog sustava
  - Nositelji: MORH, MUP, Ured za nacionalnu sigurnost, SOA
  - Rok: trajno
2. povećavati udio žena, kao podzastupljenog spola unutar sigurnosnog sustava pri promaknućima pohvalama i nagradama, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - Nositelji: MORH, MUP, Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, SOA
  - Rok: trajno

Cilj 2: Povećanje zastupljenosti žena u aktivnostima i u procesima donošenja odluka na području sigurnosti i izgradnje mira

Mjere:

1. povećati broj žena vojnih izaslanica u veleposlanstvima i stalnim misijama Republike Hrvatske pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti;
  - Nositelji: MVPEI, MORH
  - Rok: trajno
2. povećati broj žena visokih diplomatkinja - veleposlanica u veleposlanstvima i stalnim misijama Republike Hrvatske pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti;
  - Nositelji: MVPEI, MORH
  - Rok: trajno
3. kandidirati žene na vodeće pozicije u međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti;
  - Nositelji: MVPEI, MORH, MUP
  - Rok: trajno
4. povećati prisutnost žena na svim razinama odlučivanja u nacionalnim, regionalnim i međunarodnim institucijama i mehanizmima za sprječavanje, vođenje i rješavanje sukoba;
  - Nositelji: MORH, MUP, MVPEI
  - Rok: trajno

CILJ 3: Provođenje programa međunarodne razvojne pomoći u svrhu obrazovanja o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti njihovih prava i postkonfliktnom oporavku

Mjere:

1. kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za edukaciju žena u lokalnoj zajednici, kao i žena u državnim, vojnim, policijskim i stručnim strukturama (zdravstvo, obrazovanje, mediji) i žena predstavnica civilnog društva, o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti i njihovih prava i postkonfliktnom oporavku;
  - Nositelj: MVPEI
  - Rok: trajno
2. kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za realizaciju stručnih posjeta žena iz lokalnih zajednica, kao i nacionalnih struktura, te predstavnica civilnog društva Republici Hrvatskoj, odnosno institucijama koje se bave implementacijom rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija i ženama koje imaju specifično iskustvo Domovinskog rata i postkonfliktnog oporavka;
  - Nositelj: MVPEI
  - Rok: trajno

3. ZAŠTITA I POSTKONFLIKTNI OPORAVAK

CILJ 1: Promicanje zaštite prava žena i djevojčica - žrtava rodno utemeljenog nasilja u područjima oružanih sukoba i nakon sukoba u inozemstvu

Mjere:

1. nastaviti provoditi smjernice i pravila ponašanja o sprječavanju rodno utemeljenog nasilja i iskorištavanja koje se odnose na osoblje u mirovnim operacijama te podizati svijest o nultoj toleranciji prema seksualnom nasilju;
  - Nositelji: MORH, MUP
  - Rok: trajno
2. osigurati da su počinitelji rodno utemeljenog nasilja, uključujući i osoblje koje sudjeluje u mirovnim operacijama, primjereno kažnjeni u skladu s težinom počinjenog djela;
  - Nositelji: MP
  - Rok: trajno

CILJ 2: Provedba zaštite prava žena i djevojaka – žrtava ratnih stradanja u Republici Hrvatskoj u cilju njihovog postkonfliktnog oporavka

Mjere:

1. sustavno prikupljati i analizirati podatke o ženama i djevojkama u ratnim stradanjima i o posljedicama rata na žene i djevojke u Republici Hrvatskoj;
  - Nositelji: MOBMS, MZSS
  - Rok: trajno
2. sustavno ukazivati na opasnost od mina, kazetnog streljiva i drugih eksplozivnih ostataka rata zbog njihovog neprihvatljivog humanitarnog učinka na civilno stanovništvo, posebice žene i djecu
  - Nositelji: MVPEI, Hrvatski centar za razminiranje
  - Rok: trajno
3. stvoriti i ojačati kapacitete te u suradnji s organizacijama civilnog društva provoditi programe psihosocijalne rehabilitacije za žene i djevojke – žrtve ratnih stradanja;
  - Nositelji: MOBMS i MZSS u suradnji s civilnim društvom
  - Rok: trajno
4. integrirati rezultate i preporuke provedenih programa u socijalnu i razvojnu politiku, poštujući pritom različitost potreba muškaraca i žena u ratnim stradanjima kao i postkonfliktnom oporavku;
  - Nositelji: MOBMS, MZSS, Ured za ravnopravnost spolova VRH
  - Rok: trajno

4. PROVEDBA I PRAĆENJE

CILJ 1: Unaprjeđenje suradnje u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere:

1. poticati razmjenu iskustava na nacionalnoj razini o provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija;
  - Nositelji: nositelji mjera u suradnji s organizacijama civilnog društva;
  - Rok: trajno
2. poticati razmjenu iskustava na međunarodnoj i regionalnoj razini o provedbi rezolucije VS1325 i srodnih rezolucija te sudjelovati u raspravama;
  - Nositelji: MVPEI, Ured za ravnopravnost spolova VRH
  - Rok: trajno
3. surađivati s organizacijama civilnog društva kao i vjerskim zajednicama koje se bave pružanjem humanitarne i druge pomoći na provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija (prevencija sukoba, izgradnja mira, sudjelovanje žena u mirovnim pregovorima) te o provedenom izvješćivati javnost;
  - Nositelji: svi nositelji mjera
  - Rok: trajno

CILJ 2: Podržavanje provedbe rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere:

1. Radna skupina zadužena za izradu prijedloga NAP-a djeluje u funkciji nadzornog mehanizma, te redovito održava godišnje sastanke
  - Nositelj: MVPEI kao koordinator u suradnji s nositeljima mjera
  - Rok: trajno
2. Radna skupina jednom godišnje izvješćuje Povjerenstvo za ljudska prava VRH o provedbi mjera NAP-a
  - Nositelji: MVPEI kao koordinator, temeljem izvješća zaduženih nositelja
  - Rok: trajno

**NACIONALNI AKCIJSKI PLAN
ZA PROVEDBU REZOLUCIJE VIJEĆA SIGURNOSTI UN-a 1325 (2000) O ŽENAMA, MIRU I SIGURNOSTI
I SRODNIH REZOLUCIJA
(za razdoblje 2011. do 2014.)**

PREVENCIJA

Cilj 1.

Snaženje rodne perspektive kroz dokumente i kroz sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1	Preispitati postojeće dokumente koji se odnose na primjenu rodne perspektive u skladu s provedbom rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija	MORH MUP MVPEI	Dokumenti usklađeni u skladu sa smjericama o rodnoj ravnopravnosti	Posljednji kvartal 2012.
2	Integrirati rodnu perspektivu u međunarodne aktivnosti u kojima će sudjelovati Republika Hrvatska i izvješćivati o istima prema kriterijima rodne statistike	MORH MUP MVPEI	Podaci o međunarodnim aktivnostima kroz aspekt rodne statistike	Trajno

Cilj 2.

Integriranje rodne perspektive u programe edukacije u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Poticati sudjelovanje žena u svim oblicima izobrazbe vezane za provedbu rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija	MORH MUP	Broj žena koje su sudjelovale u programima izobrazbe	Trajno
2.	Provoditi kroz preduputne obuke, u suradnji s organizacijama civilnog društva, edukaciju o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama na teme: žene u ratnim i poratnim situacijama, nasilje nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena	MORH MUP	Broj preduputnih obuka provedenim po temama	Trajno
3.	Provoditi kroz preduputne obuke, u suradnji s organizacijama civilnog društva, edukaciju o rezoluciji VS 1325 i srodnih rezolucija na području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, koja obuhvaća: rodno utemeljeno nasilje, seksualno nasilje, trgovanje ljudima	MORH MUP Ured za ljudska prava VRH	Broj provedenih preduputnih obuka po temama	Trajno
4.	Provoditi edukacije o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama u okviru Diplomatske akademije MVPEI i u okviru priprema za odlazak na mandat u diplomatsko-konzularnu mrežu Republike Hrvatske	MVPEI	Broj održanih predavanja o rezolucijama	Trajno
5.	Provoditi edukaciju pravosudnih dužnosnika/ica u svrhu podizanja svijesti o ženama- žrtvama oružanih sukoba te o važnosti implementacije rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija u rad pravosudnih tijela	MP Pravosudna akademija	Broj provedenih edukacija	Trajno
6.	Provoditi edukaciju stručnog osoblja u zdravstvenim ustanovama o rezoluciji VS 1325 i srodnim rezolucijama	MZSS	Broj provedenih edukacija	Trajno

7.	Nastaviti s obukom glede podizanja svijesti vođitelja/ica međunarodnih mirovnih operacija o potrebi zaštite sigurnosti žena i djevojaka, te djece kao i njihovih ljudskih prava	MORH MUP	Broj provedenih aktivnosti	Trajno
8.	Uvoditi edukaciju o elementima rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija unutar kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u školama	MZOS	Broj održanih nastavnih sati	Trajno

2. PARTICIPACIJA

Cilj 1.

Uvođenje rodne ravnoteže u aktivnosti sigurnosnog sustava

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Povećati broj žena na višim i čelnim položajima unutar sigurnosnom sustavu	MORH MUP Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost SOA	Broj žena na rukovodećim položajima	Trajno
2.	Povećati udio žena, kao podzastupljenog spola unutar sigurnosnog sustava pri promaknućima, pohvalama i nagradama u skladu sa zakonom i drugim propisima	MORH MUP Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost SOA	Broj žena koje su promaknute (pohvale,nagrade)	Trajno

Cilj 2.**Povećanje zastupljenosti žena u aktivnostima i u procesima donošenja odluka na području sigurnosti i izgradnje mira**

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Povećati broj žena vojnih izaslanica u veleposlanstvima i stalnim misijama RH pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti	MVPEI MORH	Broj žena-vojnih izaslanica	Trajno
2.	Povećati broj žena visokih diplomatkinja-veleposlanica u veleposlanstvima i stalnim misijama RH pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti	MVPEI MORH	Broj žena-visokih diplomatkinja	Trajno
3.	Kandidirati žene na vodeće pozicije u međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti	MVPEI MORH MUP	Broj žena koje su podnijele kandidaturu za vodeće pozicije u međunarodnim organizacijama	Trajno
4.	Povećati prisutnost žena na svim razinama odlučivanja u nacionalnim, regionalnim i međunarodnim institucijama i mehanizmima za sprječavanje, vođenje i rješavanje sukoba	MORH MUP MVPEI	Broj žena koje su sudjelovale u donošenju odluka	Trajno

Cilj 3.**Provođenje programa međunarodne razvojne pomoći u svrhu obrazovanja o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti njihovih prava i postkonfliktnom oporavku**

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za edukaciju žena u lokalnoj zajednici, kao i žena u državnim, vojnim, policijskim i stručnim strukturama (zdravstvo, obrazovanje, mediji) i žena predstavnica civilnog društva, o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti njihovih prava i postkonfliktnom oporavku	MVPEI	Broj provedenih projekata	Trajno
2.	Kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za realizaciju stručnih posjeta žena iz lokalnih zajednica, kao i nacionalnih struktura, te predstavnica civilnog društva Republici Hrvatskoj odnosno institucijama koje se bave implementacijom rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija i ženama koje imaju specifično iskustvo Domovinskog rata i postkonfliktnog oporavka	MVPEI	Broj ostvarenih posjeta	Trajno

3. ZAŠTITA I POSTKONFLIKTNI OPORAVAK

Cilj 1.

Promicanje zaštite prava žena i djevojčica - žrtava rodno utemeljenog nasilja u područjima oružanih sukoba i nakon sukoba u inozemstvu

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Nastaviti provoditi smjernice i pravila ponašanja o sprječavanju rodno utemeljenog nasilja i iskorištavanja koje se odnose na osoblje u mirovnim operacijama te podizati svijest o nultoj toleranciji prema seksualnom nasilju	MORH MUP	Broj prijavljenih slučajeva rodno utemeljenog nasilja Broj održanih obuka u cilju edukacija pripadnika/ica mirovnih operacija	Trajno
2.	Osigurati da su počinitelji rodno utemeljenog nasilja, uključujući i osoblje koje sudjeluje u mirovnim operacijama, primjereno kažnjeni u skladu s težinom počinjenog djela	MP	Broj prijavljenih slučajeva rodno utemeljenog nasilja Broj provedenih postupaka i izrečenih sankcija	Trajno

Cilj 2.

Provedba zaštite prava žena i djevojaka – žrtava ratnih stradanja u Republici Hrvatskoj u cilju njihovog postkonfliktnog oporavka

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Sustavno prikupljati i analizirati podatke o ženama i djevojkama u ratnim stradanjima i o posljedicama rata na žene i djevojke u Republici Hrvatskoj	MOBMS MZSS	Broj žena i djevojaka uključenih u analizu Broj provedenih analiza	Trajno
2.	Sustavno ukazivati na opasnost od mina, kazetnog streljiva i drugih eksplozivnih ostataka rata zbog njihovog neprihvatljivog humanitarnog učinka na civilno stanovništvo, posebice žene i djecu	MVPEI Hrvatski centar za razminiranje	Broj žena i djevojaka poginulih od djelovanja mina i kasetnog streljiva Broj održanih konferencija, okruglih stolova u cilju podizanja svijesti	Trajno
3.	Stvoriti i ojačati kapacitete te u suradnji s organizacijama civilnog društva provoditi programe psihosocijalne rehabilitacije za žene i djevojke – žrtve ratnih stradanja	MOBMS MZSS u suradnji s civilnim društvom	Broj provedenih programa psihosocijalne rehabilitacije Broj sudionica u programima	Trajno
4.	Integrirati rezultate i preporuke provedenih programa u socijalnu i razvojnu politiku, poštujući pritom različitost potreba muškaraca i žena u ratnim stradanjima kao i postkonfliktnom oporavku	MOBMS MZSS Ured za ravnopravnost spolova VRH	Broj implementiranih programa u socijalnu i razvojnu politiku Broj žrtava uključenih u programe	Trajno

4. PROVEDBA I PRAĆENJE

Cilj 1.

Unaprjeđenje suradnje u provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.	Poticati razmjenu iskustava na nacionalnoj razini o provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija	Nositelji mjera u suradnji s organizacijama civilnog društva	Broj održanih aktivnosti	Trajno
2.	Poticati razmjenu iskustava na međunarodnoj i regionalnoj razini o provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija te sudjelovati u raspravama	MVPEI Ured za ravnopravnost spolova VRH	Broj održanih aktivnosti	Trajno
3.	Surađivati s organizacijama civilnog društva kao i vjerskim zajednicama koje se bave pružanjem humanitarne i druge pomoći na provedbi rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija (prevencija sukoba, izgradnji mira, sudjelovanje žena u mirovnim pregovorima) te o provedenom izvješćivati javnost	Svi nositelji mjera	Broj zajedničkih aktivnosti	Trajno

CILJ 2.

Podržavanje provedbe rezolucije VS 1325 i srodnih rezolucija

Mjere	Opis mjera	Nositelj	Indikator	Rok
1.				

2.	Radna skupina zadužena za izradu prijedloga NAP-a djeluje u funkciji nadzornog mehanizma, te redovito održava godišnje sastanke	MVPEI kao koordinator u suradnji s nositeljima mjera	Zapisnik s godišnjeg sastanka	Trajno
	Radna skupina jednom godišnje izvješćuje Povjerenstvo za ljudska prava VRH o provedbi mjera NAP-a	MVPEI kao koordinator, temeljem izvješća zaduženih nositelja	Godišnje izvješće	Trajno